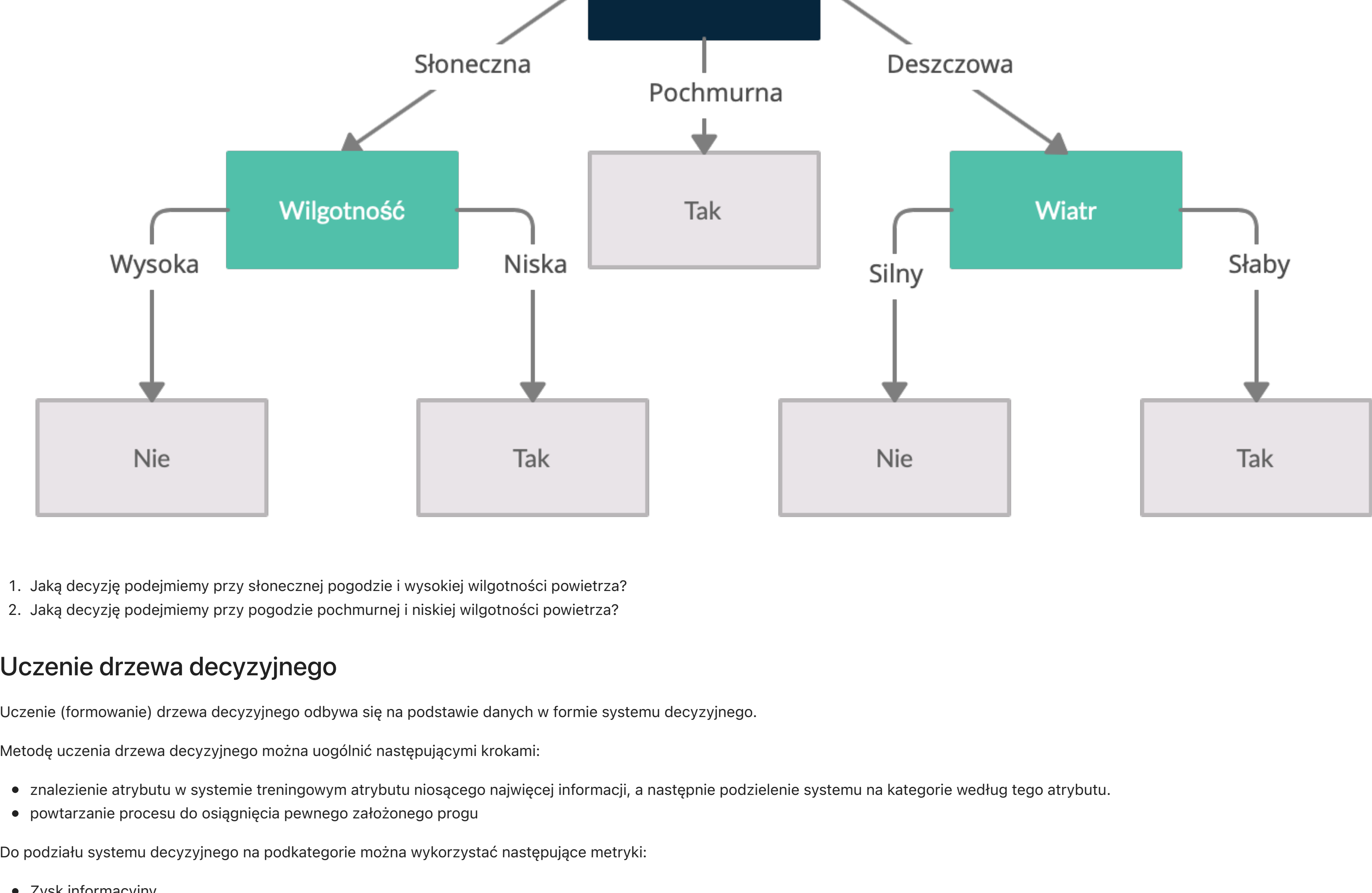

Lab 3 - drzewa decyzyjne i lasy losowe

Drzewa decyzyjne są klasyfikatorami dodatkowo ilustrującymi proces decyzyjny w sposób graficzny.

Przykładowe drzewo decyzyjne

Poniższe drzewo decyzyjne ilustruje proces podejmowania decyzji odnośnie gry w tenisa w zależności od warunków pogodowych.

- Jaką decyzję podejmujemy przy słonecznej pogodzie i wysokiej wilgotności powietrza?
- Jaką decyzję podejmujemy przy pogodzie pochmurnej i niskiej wilgotności powietrza?

Uczenie drzewa decyzyjnego

Uczenie (formowanie) drzewa decyzyjnego odbywa się na podstawie danych w formie systemu decyzyjnego.

Metodę uczenia drzewa decyzyjnego można uogólnić następującymi krokami:

- znalezienie atrybutu w systemie treningowym atrybutu niosącego najwięcej informacji, a następnie podzielenie systemu na kategorie według tego atrybutu.
- powtarzanie procesu do osiągnięcia pewnego założonego progu

Do podziału systemu decyzyjnego na podkategorie można wykorzystać następujące metryki:

- Zysk informacyjny
- Niejednorodność Giniego

Zysk informacyjny

Zysk informacyjny jest miarą zgodności badanego atrybutu z celem.

Miarę zysku informacyjnego można wyrazić wzorem:

$$Gain(S, A) = Entropy(S) - \sum_{v \in \text{Value}(A)} \frac{|S_v|}{|S|} Entropy(S_v)$$

gdzie:

- S oznacza zbiór obiektów w systemie decyzyjnym
- A oznacza badany atrybut

$$Entropy(S) = - \sum_{i=1}^n p_i \log_2(p_i)$$

gdzie:

- p_i oznacza liczbę obiektów w i-tej klasie decyzyjnej

- n oznacza liczbę klas decyzyjnych

- p_i oznacza liczbę obiektów w i-tej klasie decyzyjnej

Niejednorodność Giniego

Niejednorodność Giniego jest miarą probabilistyczną definiującą prawdopodobieństwo przydzielenia błędnej decyzji za pomocą badanego atrybutu, co można wyrazić następującym wzorem:

$$I_G(A) = 1 - \sum_{i=1}^n p(A_i)^2$$

gdzie:

- S oznacza badany atrybut
- n oznacza liczbę wartości w badanym atrybucie

- $p(f_i)$ oznacza prawdopodobieństwo wystąpienia wartości badanego atrybutu w i-tej klasie decyzyjnej

Podczas wyznaczania podziału systemu decyzyjnego należy wybrać atrybut, dla którego wartość zysku informacyjnego jest największa lub wartość niejednorodności Giniego jest najmniejsza.

Przykład uczenia drzewa decyzyjnego

Różnymi następujący system decyzyjny obrazujący cele wycieczek w Tatrach pewnego turysty A:

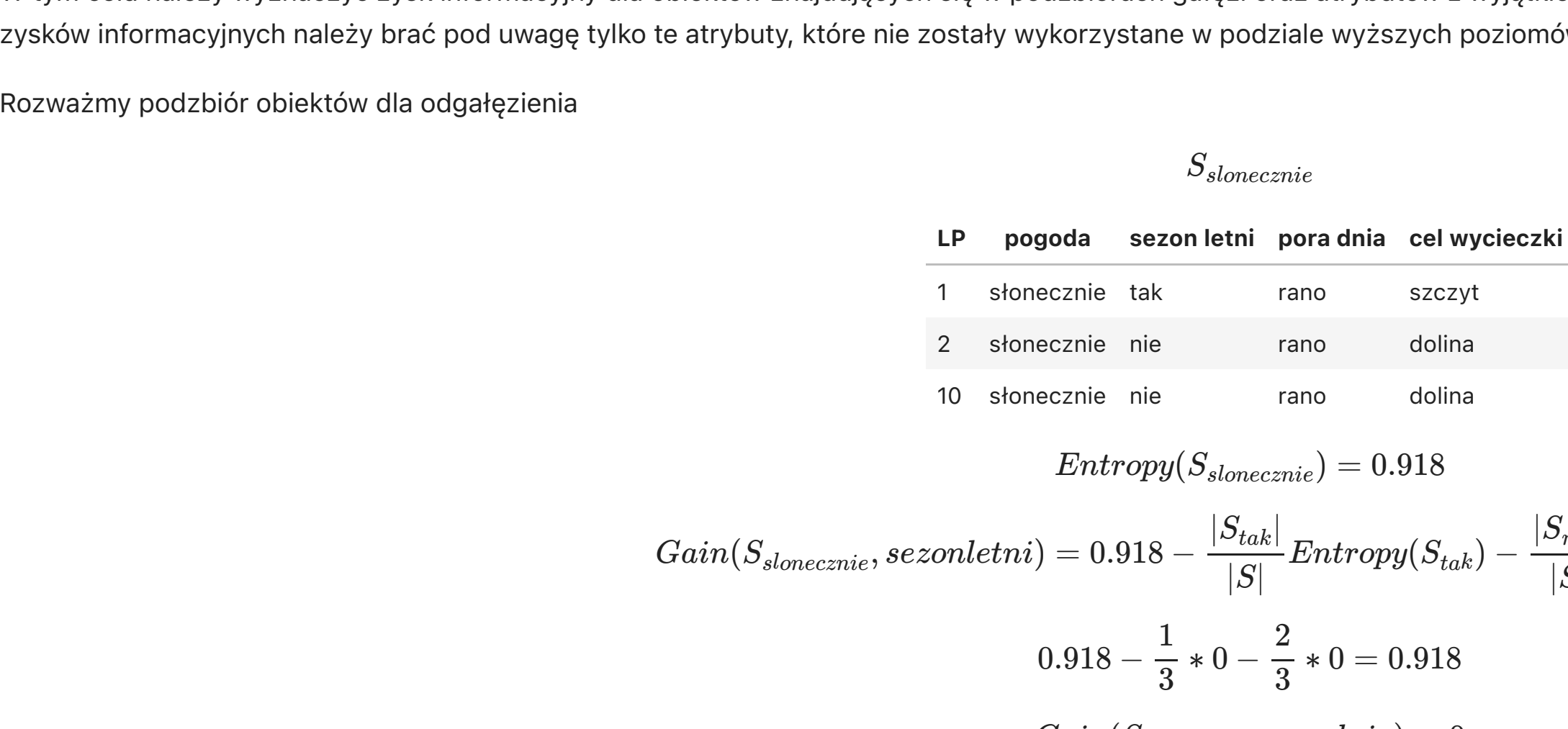
LP	pogoda	sezon letni	pora dnia	cel wycieczki
1	słonecznie	tak	rano	szczyt
2	słonecznie	nie	rano	dolina
3	wietrznie	tak	rano	szczyt
4	deszczowo	tak	popołudnie	szczyt
5	deszczowo	nie	rano	Krupówki
6	deszczowo	tak	rano	szczyt
7	wietrznie	nie	popołudnie	szczyt
8	wietrznie	nie	rano	Morskie Oko
9	wietrznie	tak	rano	szczyt
10	słonecznie	nie	rano	dolina

Na podstawie tej bazy wiedzy można zbudować drzewo decyzyjne obrazujące schemat podejmowania decyzji przez turystę A.

Pierwszym krokiem budowy drzewa decyzyjnego będzie wyznaczenie atrybutu zachowującego największy zysk informacyjny:

$$\begin{aligned} Entropy(S) &= -p(\text{szczyt})\log_2(\text{szczyt}) - p(\text{dolina})\log_2(\text{dolina}) - p(\text{Morskie Oko})\log_2(\text{Morskie Oko}) - p(\text{Krupówki})\log_2(\text{Krupówki}) = \\ &= -\frac{6}{10}\log_2\frac{6}{10} - \frac{6}{10}\log_2\frac{2}{10} - \frac{1}{10}\log_2\frac{1}{10} - \frac{1}{10}\log_2\frac{1}{10} = \\ &= -\frac{6}{10} * -0.737 - \frac{2}{10} * -2.322 - \frac{1}{10} * -3.322 - \frac{1}{10} * -3.322 = \\ &= 0.4422 + 0.4644 + 0.3322 + 0.3322 = 1.571 \\ Gain(S, Pogoda) &= 1.571 - \frac{|S_{\text{słonecznie}}|}{|S|} Entropy(S_{\text{słonecznie}}) - \frac{|S_{\text{wietrznie}}|}{|S|} Entropy(S_{\text{wietrznie}}) - \frac{|S_{\text{deszczowo}}|}{|S|} Entropy(S_{\text{deszczowo}}) = \\ &= 1.571 - 0.3 * 0.918 - 0.4 * 0.81125 - 0.3 * 0.918 = 0.70 \\ Gain(S, sezonletni) &= 0.61 \\ Gain(S, poradnia) &= 0.2816 \end{aligned}$$

Zatem korzeniem drzewa zostanie atrybut pogoda i od tego węzła należy wyprowadzić tyle krawędzi ile jest wartości w atrybucie:

Po utworzeniu korzenia drzewa należy przyrządzić się klasom decyzyjnym przypisanym wartościom atrybutu

. Są to klasy (szczyt, dolina), zatem krawędzi

nie zakończy się liściem drzewa decyzyjnego. W tym celu należy wybrać kolejny atrybut, który rozdzieli obiekty należące do tego podzbioru.

Podobnie sytuacja wygląda w przypadku podzbioru

.

W tym celu należy wyznaczyć zysk informacyjny dla obiektów znajdujących się w podzbiórach galezi oraz atrybutów z wyjątkiem użytego przy budowie korzenia drzewa decyzyjnego. Przy wyznaczaniu zysków informacyjnych należy brać pod uwagę tylko te atrybuty, które nie zostały wykorzystane w podziale wyższych poziomów drzewa decyzyjnego.

Różnymi podzbiór obiektów dla odgałęzienia

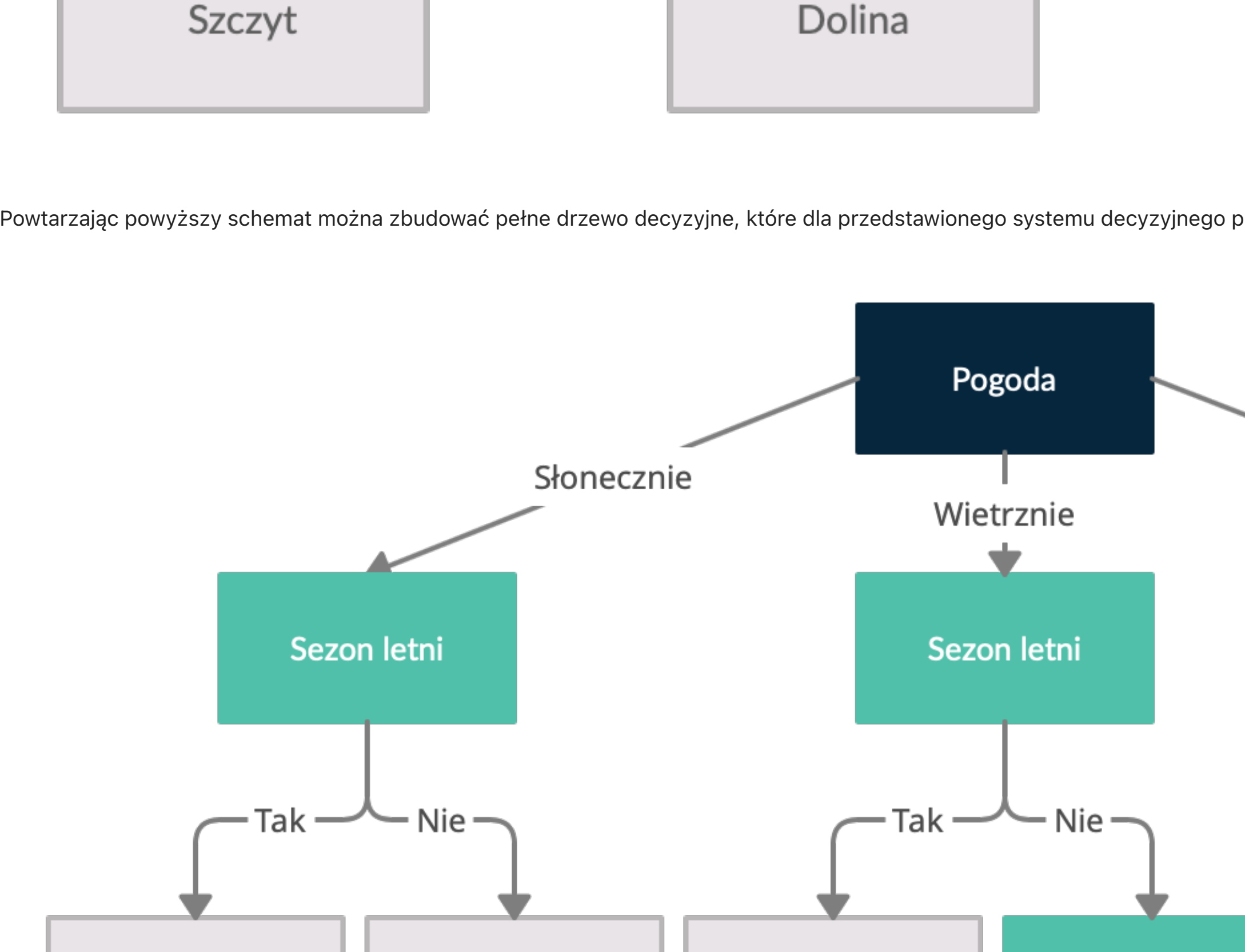
$$\begin{aligned} Entropy(S_{\text{słonecznie}}) &= 0.918 \\ Gain(S_{\text{słonecznie}}, sezonletni) &= 0.918 - \frac{|S_{\text{słonecznie, tak}}|}{|S_{\text{słonecznie}}|} Entropy(S_{\text{słonecznie, tak}}) - \frac{|S_{\text{słonecznie, nie}}|}{|S_{\text{słonecznie}}|} Entropy(S_{\text{słonecznie, nie}}) = \\ &= 0.918 - \frac{1}{3} * 0 - \frac{2}{3} * 0 = 0.918 \\ Gain(S_{\text{słonecznie}}, poradnia) &= 0 \end{aligned}$$

Zatem do podziału podzbioru

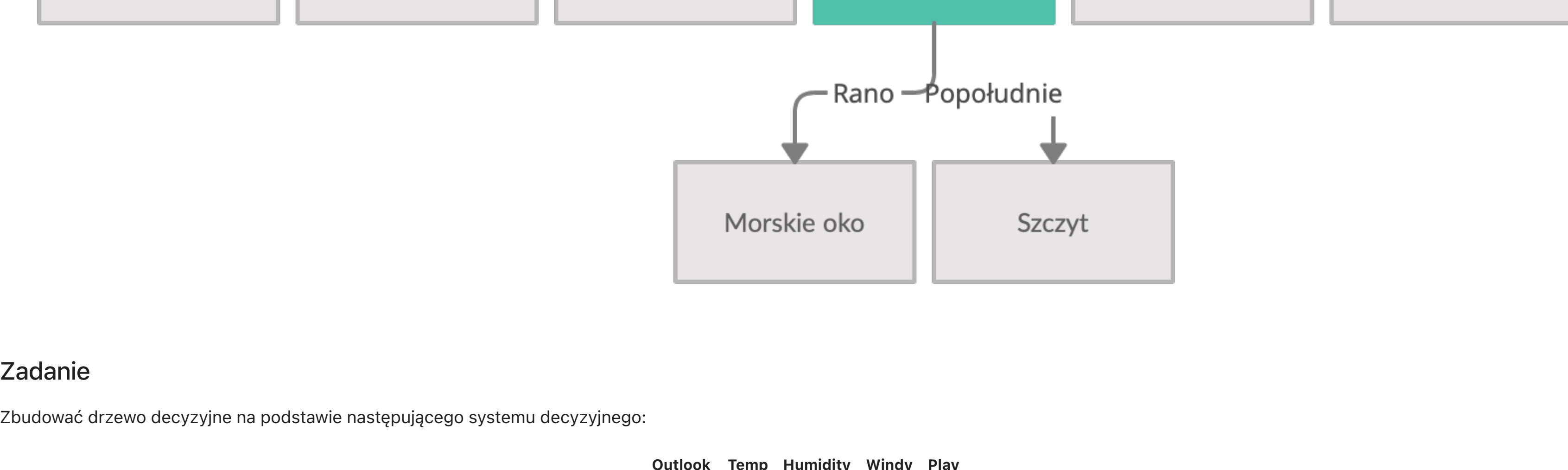
użyjemy atrybutu "sezon letni", który zachowuje większy zysk informacyjny. Atrybut "pora dnia" dla tego podzbioru nie ma żadnej wartości.

Drzewo decyzyjne po podziale podzbioru

będzie wyglądało następująco:

Powtarzając powyższy schemat można zbudować pełne drzewo decyzyjne, które dla przedstawionego systemu decyzyjnego prezentuje się następująco:

Zadanie

Zbudować drzewo decyzyjne na podstawie następującego systemu decyzyjnego:

Outlook	Temp	Humidity	Windy	Play
Rainy	Hot	High	f	no
Rainy	Hot	High	t	no
Overcast	Hot	High	f	yes
Sunny	Mild	High	f	yes
Sunny	Cool	Normal	f	yes
Sunny	Cool	Normal	t	no
Overcast	Cool	Normal	t	yes
Rainy	Mild	High	f	no
Rainy	Cool	Normal	f	yes
Sunny	Mild	Normal	f	yes
Rainy	Mild	Normal	t	yes
Overcast	Mild	High	t	yes
Overcast	Hot	Normal	f	yes
Sunny	Mild	High	t	no

Do narysowania drzewa można wykorzystać narzędzie <https://app.diagrams.net>

Precyzja i czułość

Miary precyzji i czułości pozwalają na określenie jak klasyfikator radzi sobie z trafnością przydzielanych decyzji, co można wyrazić następującymi wzorami:

$$\begin{aligned} Precyzja &= \frac{TP}{TP + FP} \\ Sensitivity &= \frac{TP}{TP + FN} \\ Accuracy &= \frac{TP + TN}{Total} \end{aligned}$$

gdzie:

- TP oznacza liczbę obiektów poprawnie sklasyfikowanych jako pozytywne
- TN oznacza liczbę obiektów poprawnie sklasyfikowanych jako negatywne
- FP oznacza liczbę obiektów fałszywie sklasyfikowanych jako pozytywne
- FN oznacza liczbę obiektów fałszywie sklasyfikowanych jako negatywne

Za pomocą precyzji można określić trafność klasyfikacji, czyli odsetek wszystkich pozytywnych obiektów, które zostały poprawnie sklasyfikowane. Czułość służy do określania trafności wyszukiwania wszystkich pozytywnych obiektów, czyli odsetka obiektów sklasyfikowanych jako pozytywne spośród wszystkich pozytywnych obiektów.

Drzewo decyzyjne w pakiecie Scikit learn

Pakiet Scikit learn udostępnia implementację drzewa decyzyjnego zarówno jako predyktora w procesie klasyfikacji, jak i regresji.

Klasyfikacja przy użyciu drzewa decyzyjnego

```
In [1]: from pandas import pd
from sklearn.model_selection import cross_val_score
from sklearn.tree import DecisionTreeClassifier
```

Wczytanie systemu decyzyjnego

```
In [3]: df = pd.read_csv('data/data-samples.csv')
df.head()
```

```
Out[3]:
```

	glucose	bloodpressure	diabetes
0	40	85	0
1	40	92	0
2	45	63	1
3	45	80	0
4	40	73	1

Utworzenie obiektu klasyfikatora

```
In [7]: clf = DecisionTreeClassifier()
```

5-krotna walidacja krzyżowa dokładności modelu drzewa decyzyjnego

```
In [9]: cross_val_score(clf, df.iloc[:, 0:2], df.iloc[:, 2], cv=5)
Out[9]: array([0.96482412, 0.90954774, 0.91457286, 0.90452261, 0.92964824])
```

Regresja przy użyciu drzewa decyzyjnego

W celu zbudowania regresora metodą drzewa decyzyjnego należy utworzyć obiekt klasy DecisionTreeRegressor

```
In [9]: from sklearn.tree import DecisionTreeRegressor
regressor = DecisionTreeRegressor()
```

Zadania

- Korzystając ze źródła <http://archive.ics.uci.edu/ml/datasets.php> wybrać dowolny system decyzyjny z binarnym atrybutem decyzyjnym, a następnie dokonać klasyfikacji przy użyciu drzewa decyzyjnego z pakietu Scikit learn. Sprawdzić następujące parametry klasyfikacji za pomocą 5-krotnej walidacji krzyżowej:
  - dokładność
  - precyzja
  - czułość
- Korzystając ze źródła <http://archive.ics.uci.edu/ml/datasets.php> wybrać zbiór danych z przeznaczeniem regresyjnym. Sprawdzić przy użyciu 10-krotnej walidacji krzyżowej MAE modelu na wybranym zbiorze.

Wizualizacja procesu decyzyjnego przy użyciu drzewa decyzyjnego

Pakiet Scikit learn udostępnia interfejs służący wygodnej wizualizacji drzew decyzyjnych.

Dane treningowe

```
In [9]: from sklearn import datasets
from sklearn import DecisionTreeClassifier
from sklearn.model_selection import cross_val_score
from sklearn.metrics import mean_squared_error
import matplotlib.pyplot as plt

iris = datasets.load_iris(as_frame=True) # zbiór danych iris
X = iris.data
y = iris.target
iris.frame
```

```
Out[9]:
```

	sepal length (cm)	sepal width (cm)	petal length (cm)	petal width (cm)	target
0	5.1	3.5	1.4	0.2	0
1	4.9	3.0	1.4	0.2	0
2	4.7	3.2	1.3	0.2	0
3	4.6	3.1	1.5	0.2	0
4	5.0	3.6	1.4	0.2	0
...	...	...	...	...	...
145	6.7	3.0	5.2	2.3	2
146	6.3	2.5	5.0	1.9	2
147	6.5	3.0	5.2	2.0	2
148	6.2	3.4	5.4	2.3	2
149	5.9	3.0	5.1	1.8	2

150 rows x 5 columns

Uczenie (formowanie drzewa decyzyjnego)

```
In [15]: clf = DecisionTreeClassifier(criterion='entropy')
```

```
clf.fit(X, y)
```

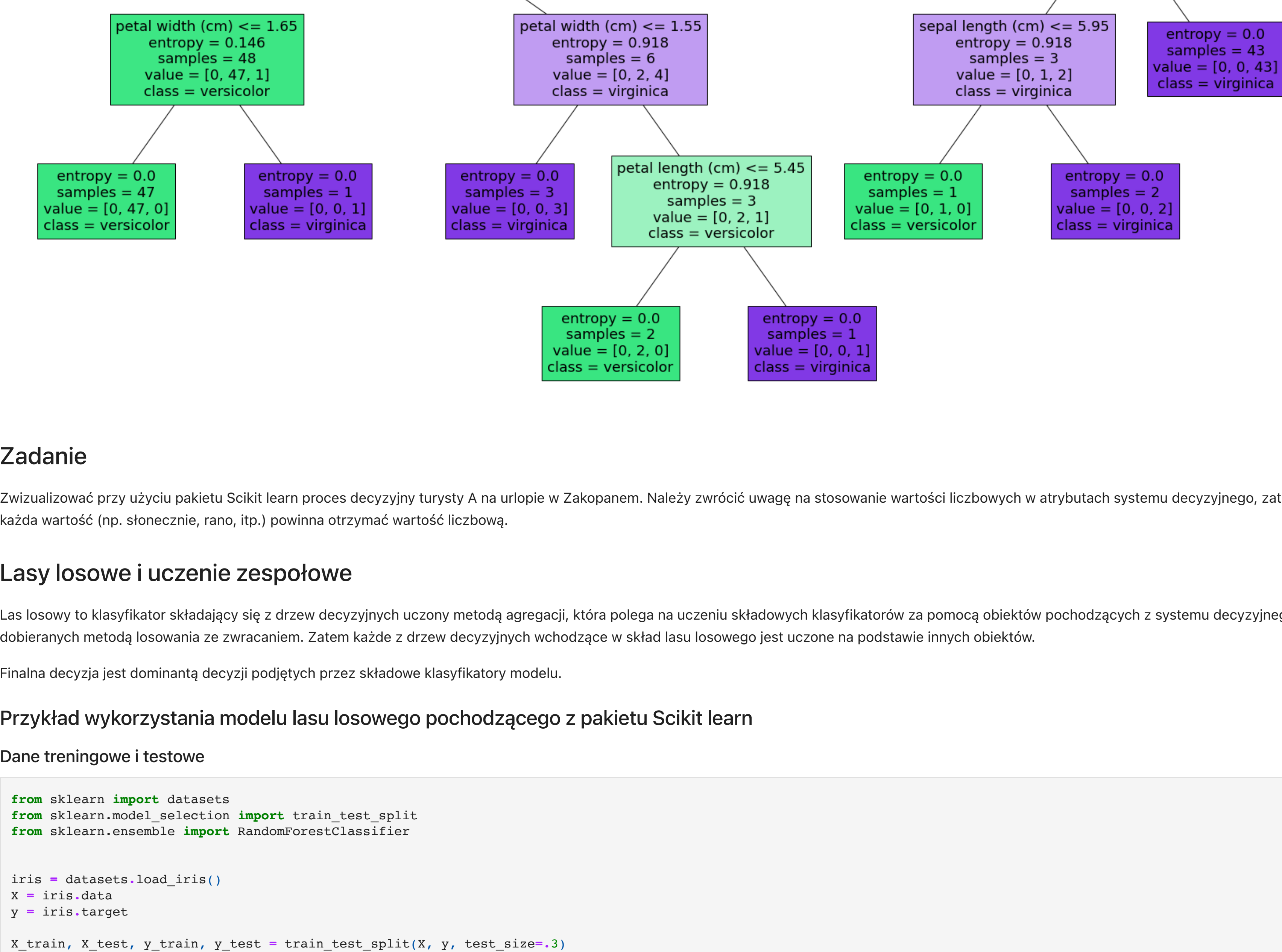
```
Out[15]: DecisionTreeClassifier(criterion='entropy')
```

Wizualizacja drzewa decyzyjnego

```
In [16]: fig = plt.figure(figsize=(30,20))
```

```
tree.plot_tree(
    clf,
    feature_names=iris.feature_names,
    class_names=iris.target_names,
    filled=True
)
plt.plot()
```

```
Out[16]: [1]
```


Zadanie

Korzystając ze źródła <http://archive.ics.uci.edu/ml/datasets.php> wybrać dowolny system decyzyjny, a następnie dokonać klasyfikacji przy użyciu modelu lasu losowego z pakietu Scikit learn. Porównać wyniki z modelem drzewa decyzyjnego.

Lasy losowe w ocenie istotności atrybutów systemu decyzyjnego

W wielu przypadkach niestanie atrybuty (niosące niewielką ilość informacji) mogą wpływać negatywnie na jakość prognoz. Model lasu losowego umożliwia sprawdzenie istotności każdego z atrybutów poprzez sprawdzenie w jakim stopniu wezły każdego drzewa decyzyjnego wykorzystujące tę cechę zmniejszają zanieczyszczenie poprzez obliczenie średniej ważonej gdzie waga każdego węzła odpowiada liczebności powiązanych z nim obiektów z systemu decyzyjnego.

Pakiet Scikit learn umożliwia wygodny interfejs do oceny istotności atrybutów, który można wykorzystać następująco:

```
In [23]: for i, f_importance in enumerate(clf.feature_importances_):
print(f'Atrybut: {iris.feature_names[i]}, istotność: {f_importance}')
```

Atrybut: sepal length (cm), waga: 0.011587603285713902
Atrybut: sepal width (cm), waga: 0.0
Atrybut: petal length (cm), waga: 0.6570335847127355
Atrybut: petal width (cm), waga: 0.33137881200155045

Dzięki takiemu zabiegowi można wybrać atrybuty z systemu decyzyjnego o największej istotności.

Zadanie

Zadanie istotności atrybutów z systemu decyzyjnego użytego w poprzednim zadaniu i wybrac empirycznie tylko najbardziej istotne. Dokonać klasyfikacji metodą lasu losowego, a następnie porównać wyniki z modelem drzewa decyzyjnego, naiwnego klasyfikatora bayesowskiego i modelu knn (z pakietu Scikit learn).